

POSTĘPOWANIE W STOSUNKU DO OSÓB NADUŻYWAJĄCYCH ALKOHOLU

Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu określa rozdział 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zmianami).

Wobec kogo może zostać wszczęta procedura

Zgodnie z art. 24. ww. ustawy osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują:

- rozkład życia rodzinnego;
 - demoralizację małoletnich;
 - uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny
 - systematycznie zakłócają spójność lub porządek publiczny,
- kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Oznacza to, że sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz muszą towarzyszyć temu także określone negatywne zachowania w sferze społecznej.

Postępowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1 Wszczęcie procedury dotyczącej zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego następuje z chwilą złożenia przez wnioskodawcę wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnionej bądź na wniosek instytucji zewnętrznej.

Druk stosownego wniosku dostępny na stronie. Jest to druk poglądowy. Wnioskodawca może opisać sytuację własnymi słowami, dobrze by było aby zawarł informacje z druku.

Wniosek należy złożyć w Urzędzie Gminy Rwa Mazowiecka Aleja Konstytucji 3 Maja 32 w pokoju 204 u pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub w sekretariacie w pokoju 202 w kopercie adresowanej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Osoba lub instytucja zawiadamiająca Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rawie Mazowieckiej o konieczności podjęcia działań w ramach procedury nie staje się stroną w procedurze oraz w postępowaniu sądowym – nie przysługuje jej uprawnienie do wycofania wniosku, nie ma dostępu do gromadzonych materiałów, nie może wnieść apelacji od wydanego postanowienia sądowego.

2 Po otrzymaniu wniosku o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu następuje jego rozpatrzenie pod względem zasadności prowadzonej procedury. Ponadto w przypadku podejrzenia występowania zjawiska przemocy w rodzinie Gminna Komisja wypełnia formularz „Niebieska Karta” i przekazuje go do rozpatrzenia do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rawie Mazowieckiej.

3 Gminna Komisja po rozpatrzeniu wniosku pod kątem jego zasadności zaprasza osobę zgłoszoną na spotkanie z GKRPA, na którym członkowie komisji starają się zmotywować osobę do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, wskazując ośrodki, w których osoba mająca problem z alkoholem może uzyskać pomoc w formie konsultacji, terapii stacjonarnej lub ambulatoryjnej. W celu uzupełnienia wniosku na dyżur komisji może być zaproszony również wnioskodawca. Zaproszenie na spotkanie z komisją GKRPA jest wysyłane dwukrotnie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. W przypadku dwukrotnego nie stawienia się osoby zaproszonej na spotkanie (bez usprawiedliwienia), osoba kierowana jest na badanie do biegłych sądowych.

W toku postępowania komisja może pozyskiwać dodatkowe informacje na temat osoby zgłoszonej z Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej innych ośrodków na terenie kraju.

Możliwości postępowania w zależności od sytuacji

3a) Osoba zaproszona przychodzi na spotkanie i wyraża zgodę na leczenie odwykowe. Komisja monitoruje, czy osoba uczestniczy w terapii, czy powstrzymuje się od spożywania alkoholu. Robi to poprzez ustalenie częstotliwości zgłaszania osoby objętej postępowaniem z zaświadczeniem z Poradni Odwykowej oraz Zapobiegania i Zwalczania Uzależnień lub innego miejsca gdzie podjęła leczenie.

Takie osoby zawsze będą informowane, że w przypadku zaprzestania leczenia lub nie dostarczenia zaświadczenia o kontynuacji leczenia sprawa zostanie skierowana do Sądu. Jeśli osoba ukończy leczenie sprawa jest zamknięta.

3b) Osoba zaproszona przychodzi na spotkanie i oświadcza, że nie ma problemu alkoholowego i nie zamierza podjąć leczenia. W takiej sytuacji osoba kierowana jest na badanie do biegłych sądowych, którzy są uprawnieni do orzekania o uzależnieniu. Badanie jest bezpłatne. Jeżeli z opinii biegłych wynika, że osoba nie jest uzależniona sprawa przez Komisję jest zamykana. Jeżeli natomiast z opinii biegłych wynika, że dana osoba jest uzależniona od alkoholu to wtedy sprawa jest kierowana do Sądu. W przypadku gdy osoba u której stwierdzono uzależnienie chce podjąć leczenie dobrowolnie to wdramy postępowanie opisane w punkcie 3 a). Jeżeli mimo opinii biegłych potwierdzających uzależnienie osoba odmawia leczenia kierujemy wniosek do Sądu.

3c) Kierowanie do sądu wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego

Procedura sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego jest uruchamiana:

- pomimo opinii biegłych potwierdzających uzależnienie osoba odmawia przed Komisją podjęcia leczenia;
- gdy osoba kierowana na badanie przez biegłych nie zgłasza się na 2 terminy wyznaczonych badań, w takim przypadku to Sąd wydaje postanowienie o doprowadzeniu przez Policję na badanie przez biegłych;
 - do Sądu kierowane są wnioski gdy osoba zgłosi się na badanie, biegli stwierdzą zespół uzależnienia od alkoholu, ale osoba nie podejmie leczenia, nie zaprzestaje spożywania alkoholu, czyli w każdym przypadku gdy leczenie nie przebiega prawidłowo.

O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego orzeka Sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

Wniosek do Sądu złożyć mogą dwie instytucje:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytnicy
- Prokuratura.

Termin realizacji

Na czas trwania postępowania mają wpływ różne okoliczności:

- osoba zgłoszona nie stawia się na pierwsze zaproszenie, co powoduje konieczność wysłania ponownego zaproszenia,
- osoba zgłoszona podejmuje leczenie jednak po jakimś czasie je przerywa
- osoba zgłoszona nie zgłasza się w wyznaczonym terminie do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wyznaczamy drugi termin(badania biegłych odbywają się najczęściej raz w miesiącu)
- po otrzymaniu opinii biegłych osoba ponownie zapraszana jest w celu zapoznania z opinią
- w przypadku przekazania sprawy do sądu, termin wejścia na wokandę ustala sąd, również w jego gestii jest długość prowadzonego postępowania, które kończy się postanowieniem od którego przysługuje apelacja.

Sąd może zobowiązać osobę do poddania się leczeniu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego (w szpitalu, ośrodku) lub w ambulatoryjnym zakładzie leczenia odwykowego (w poradni). Na czas trwania obowiązku leczenia Sąd może ustanowić nadzór kuratora nad przebiegiem leczenia odwykowego.

Jeżeli Sąd wyda postanowienie o zobowiązaniu do leczenia w niestacjonarnej placówce leczniczej, a osoba zobowiązana nie podejmie leczenia w takiej formie, Sąd może z urzędu zmienić formę na leczenie stacjonarne.

Sądowy obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu trwa tak długo, jak tego wymaga cel leczenia nie dłużej jednak niż dwa lata od uprawomocnienia się orzeczenia Sądu.

.